

FUNKTIONAALIANALYYSIN PERUSKURSSI
 KEVÄT 2013
 LASKUHARJOITUS 6

1. Olkoon E Hilbert-avaruus $L^2([0, 2\pi])$ ja $g(t) := t$, $t \in [0, 2\pi]$. Tiedetään, että funktiot

$$e_n := \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{int}, \quad n \in \mathbb{Z},$$

muodostavat kyseisessä avaruudessa ortonormaalien kannan. Määää funktion g Fourier-kertoimet $c_n \in \mathbb{C}$ kannan suhteen (eli esitä g suppenevana summana $g = \sum_n c_n e_n$) ja laske kertoimien avulla $\|g\|_2$.

2. Osoita, että Legendren polynomit

$$p_n(t) := \sqrt{\frac{2n+1}{2}} \frac{1}{2^n n!} \frac{d^n}{dt^n} \left((t^2 - 1)^n \right)$$

muodostavat ortonormaalien jonon avaruudessa $L^2([-1, 1])$.

3. Tarkastellaan Hilbert-avaruutta $E := L^2(\mathbf{R})$. Etsi jokin $\psi \in E$, jolle $\text{supp}(\psi) = [0, 2]$ sekä toisaalta kaikki funktiot ψ_k , $k \in \mathbf{Z}$, missä $\psi_k(t) := \psi(t - k)$, $t \in \mathbf{R}$, ovat keskenään ortogonaaliset.

(Määritelmä: funktion ψ kantaja on $\text{supp}(\psi) := \overline{\{x \in \mathbf{R} \mid \psi(x) \neq 0\}}$.)

4. Banach avaruuden X rajoitettu lineaarinen operaattori $P : X \rightarrow X$ on projektio, jos $P^2 := P \circ P = P$. Tarkemmin, tällainen operaattori on projektio aliavaruudelle Y , kun $Y := P(X)$. Tällöin pätee $X = Y \oplus Z$, missä $Z := \ker(P) := \{x \in X \mid Px = 0\}$. (Sanotaan, että Z on Y :n komplementti.)

Etsi jokin projektio Banach-avaruudelta $C(-2, 2)$

a) yksiulotteiselle aliavaruudelle Y , jonka virittää vakiofunktio 1,

b) yksiulotteiselle aliavaruudelle Y , jonka virittää funktio e^{t^2} ,

c) aliavaruudelle

$$Y := \{f \in C(-2, 2) \mid f(t) = -f(-t) \forall t \in [-2, 0]\},$$

d) aliavaruudelle

$$Y := \{f \in C(-2, 2) \mid f(1) = 0\},$$

e) aliavaruudelle

$$Y := \{f \in C(-2, 2) \mid f(1) = f(-1) = 0\}.$$

Huomaa, että sinun tulee todeta, että operaattorisi ovat lineaarisia ja rajoitettuja. Pystytkö esittämään a)– ja b)–kohtiin useita eri vastauksia? Huomaa, kuinka komplementti Z riippuu siitä, minkä projektion valitsit!